

MAG IK U KUSSEN?

Onroerend erfgoed krijgt betekenis vanuit sociale ervaringen, esthetische voorkeuren, gebeurtenissen,... Zo krijgen gebouwen, steegjes, de oever van een rivier,... een impact op het sociaal verkeer.

DOEL

Leerlingen verwerven inzicht in de immateriële aspecten van onroerend erfgoed. Zij kunnen via diverse methodieken verhalen en gevoelens verbonden met dit erfgoed documenteren.

AAN DE SLAG!

Deel 1: Interview

- 1** Bespreek met de leerlingen hun **ervaringen** tussen **onroerend erfgoed** en **specifieke handelingen**. Waar zouden zij bijvoorbeeld afspreken met een vriend(in): op een bank in het park, in de bibliotheek, op een terras,...? Kennen de leerlingen plekken waar mensen voor specifieke handelingen samenkomen: een startplaats voor betogingen, een lesplek bij mooi weer,...?
- 2** Bespreek in een klasgesprek interviewtechnieken en bereid daarna **een interview** voor waarin leerlingen iemand vragen wat zijn/haar relatie is met onroerend erfgoed voor specifieke activiteiten. Welk bouwwerk of landschappelijk element nodigt uit tot deze activiteiten?
- 3** Laat de leerlingen dit interview **beeldend verwerken**, met een foto, collage of tekening.

Deel 2: Een wijk- of straathistorie

De leerlingen tekenen de roots en evolutie op van een buurt, wijk, straat of plein. De ruimtelijke ontwikkeling en de daarbij horende verhalen staan centraal.

Contacteer voor ondersteuning de lokale erfgoedvereniging

- 1** Houd een eerste **verkenning van het buurtverleden**. Bepaal samen met de leerlingen over welke thema's, plekken of gebouwen ze meer te weten willen komen. Kieszen ze voor de geschiedenis van een café, de teloorgang van een fabriek, de heraanleg van een plein?

- 2** De leerlingen kiezen één plek uit. Laat hen **vragen formuleren** over de gekozen plek:
  - Wie leefde er vroeger?
  - Hoe zag deze plek er toen uit?
  - Welke straten en huizen waren er toen al?
  - Wat waren de belangrijkste winkels?
  - Welke verhalen over deze buurt kan je terugvinden?
- 3** **Ga op zoek naar de antwoorden via archiefonderzoek en literatuurstudie** met de hulp van lokale erfgoedpartners: archief, heemkundige kring, bibliotheek. Organiseer een interview met buurtbewoners via lokale verenigingen, rusthuizen, het buurtcafé,...

Tip! Trek voor dit project voldoende tijd uit en zorg voor een goede taakverdeling in de klas:
- Een stappenplan met onderzoeksvragen + plekken waar je info zal zoeken
- Informatiebeheer: hoe zal je de informatie noteren, ordenen, welke info ontbreekt nog,...

Meer inspiratie?

Het Koninklijk Atheneum te Hasselt werkte een erfgoedproject uit dat een beeld schetst van de Groene Boulevard. Interviews, een videomontage, een onderzoek naar de geschiedenis van de boulevard, een maquette, affiches en uitnodigingen voor een tentoonstelling waren het resultaat. [Klik hier voor meer info](#)

Deel 3: Mental mapping

1 Kennen de leerlingen het concept 'mentale kaart' of 'mental mapping'?

De mentale kaart beschrijft de persoonlijke perceptie van iemand van zijn geografische omgeving en de betekenis die hij/zij eraan geeft. Het is geen geografische kaart maar een voorstelling van het beeld dat deze persoon in gedachten heeft. Iedereen vormt zich een verschillend beeld van de werkelijkheid, waardoor er veel verschil is tussen de mentale kaarten van verschillende mensen.

Een mentale kaart krijgt vanbinnen vorm maar kan je ook uitdrukken in mondelinge verslagen, tekeningen en oordelen.

2 De leerlingen passen het concept mentale kaart toe als ze elkaar (bijvoorbeeld per twee) vragen een traject te beschrijven in hun schoolomgeving. Laat hen de weg van thuis naar de school beschrijven of de route tussen twee gebouwen in de omgeving. Ontdek samen dat ieder zijn persoonlijke aandachtspunten heeft (bijvoorbeeld 'bij de bakker' naar links, 'bij het gebouw met de zuilen' rechtdoor).

3 Teken ditzelfde traject. Bespreek klassikaal de resultaten: waarom kiezen leerlingen voor bepaalde herkenningspunten? Welke betekenis hebben die?

4 Laat de leerlingen de aangeduide plekken waarderingen geven met emoticons: druk, rustig, stil, gevaarlijk, plezant, zonnig,... en werk zo de kaart klassikaal verder in detail uit. Of werk met meerdere kaarten die je in de klas ophangt en laat aanvullen met woorden, foto's, tekeningen,... Zo brengen de leerlingen de diverse mentale kaarten verder in beeld.

